

Motion till riksdagen 2020/21:939

av **Lars Hjalmered m.fl. (M)**

Mönsterbrytande åtgärder för att knäcka den grova brottsligheten i Göteborg och övriga landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ytterligare rättspolitiska åtgärder mot grov och organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har stora problem med brottslighet och otrygghet. Den frihet som tryggheten innebär i våra liv gäller inte för alla. Många människor drabbas av person- och egendomsbrott. Våldigt många människor känner sig inte heller trygga i sina egna bostadsområden. Enligt uppgift bor dessutom ett par hundra tusen människor i områden som kontrolleras av kriminella gäng.

Göteborg har, liksom andra orter i Sverige, problem med brottslighet och otrygghet. I stan finns flera både utsatta och särskilt utsatta områden. Polisens definition av utsatta och särskilt utsatta områden är att samhället saknar polisiär kontroll samt att det växer fram parallella samhällsstrukturer såsom att människor väljer att lösa brottslighet vid sidan om de vanliga strukturerna som polis och socialtjänst. Bakom definitioner, begrepp, antal och utpekade områden finns tiotusentals göteborgare som lever i en otrygg miljö på ett osunt sätt. I kölvattnet växer barn upp utan att få rätt förutsättningar och rätt start i livet.

Brottsligheten kan aldrig tolereras. Inte i Göteborg och inte i andra delar av landet. Straffskärpningar och andra åtgärder som genomförts har varit rimliga men otillräckliga. Brottsligheten är nu så pass allvarlig att det måste till väsentligt mer kraftfulla åtgärder för att bryta utvecklingen. Skjutningar har exempelvis blivit så pass vanliga att de rapporteras kortfattat i media istället för att toppa nyheterna. Förtroendegraden där unga människor rånar och förnedrar andra unga är djupt problematiska.

Inriktningen måste vara att det går att vända den negativa utvecklingen. Sannolikt kommer det att ta tid och kräva stora insatser. Gårdsten i Göteborg är ett inspirerande exempel på att det går att vända utvecklingen. Gårdsten har under lång tid funnits på polisens listor över utsatta och särskilt utsatta områden. Under två decennier har det lagts ned mycket omfattande resurser på att vända utvecklingen. Inte minst har mycket pengar och arbete lagts på den fysiska miljön i området. Har man lyckats i Gårdsten kan man lyckas i andra stadsdelar och i andra städer.

Sveriges problem är väl belagda. Likadant finns många förslag som man vet är effektiva. Danmark har bland annat gjort så att gängkriminella får dubbla straff och kunnat visa på sjunkande brottslighet. Där har även visitationszoner betydelse. De problem som finns att få människor att vittna bör man möta med att överväga införandet av kronvittnen och anonyma vittnen. Vidare bör även områdesförbud där kriminella personer som en påföljd kan hållas från brottsutsatta områden övervägas. Lika viktigt som det första jobbet är för ungdomar för att komma in på arbetsmarknaden är samhällets tydliga reaktion på det första brottet för att förhindra en fortsatt kriminell karriär. Regeringen bör ges tillkänna att de ska överväga dessa och andra åtgärder för att komma åt den grova och organiserade brottsligheten.

Avslutningsvis vill vi betona betydelsen av bra skolresultat och jobb för att trycka tillbaka gäng, brott och otrygghet. För oss utesluter inte en sak en annan. Självklart måste satsningar på skolan göras parallellt med reformer för företag och jobb samt kraftfulla rättspolitiska åtgärder.

Lars Hjälmered (M)

Hans Rothenberg (M)

David Josefsson (M)

Marie-Louise Hänel Sandström (M)